

Enza postak
 plátó in num.
 No. 22473-928.

Bucaresti- és kiadóhivatal:
 Cluj Str.,
 Baron L. Pop
 10. Telefon: 2-77. Előfizetési árak:
 Havonta 110, negyedévre 320, fél-
 évre 660, egészévre 1200 lei. Külföldre:
 Havonta 2, negyedévre 6, fél-
 évre 12, egészévre 23 dollar. Elő-
 fizetéseket átvesztésük szerint a „Uj Kelet”
 az erdélyi és bányászati
 szolidaritás napilapja. Cik-
 keink utannyomását csak a for-
 rák megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Börmentes
 leveleket nem
 fogadunk el.
 Kéziratok
 megőrzését és visszaküldését nem
 vállaljuk. Főszerkesztő dr. Márton
 Graf. Felelős szerkesztő János
 Fercsák. Bukaresti szerkesztő M.
 Csütörök. Str. Matei Milcu

Csütörök, 1934 augusztus 30.

5094. ÉV
 ELUL 19

XVII. ÉVF.
 195. SZÁM.

VILÁG TÖKRÉ

A helyzemázolt becsület

Az egész világsajtó bejárta a hír, hogy Ley dr., a német munkafront vezetője többmillió márkát sikkasztott el a munkafront pénzből, amelyért pazarul berendezett kastélyt és villát vásárolt magának.

A kitünően értesült külföldi sajtó azt is megírta, hogy Ley dr. a sikkasztás felfedezése után megszökött és azóta önkéntes száműzetésben morfondíroz a nemzeti szocializmus előnyös üzleti lehetőségeket nyújtó uralmáról.

A nemzeti szocialista sajtó és főleg a „Der Deutsche” című lap, mely a munkafront hivatalos lapja, teljes képen keresztül hallgatott a külföldi sajtó híradásáról, egyfelől szóval sem cáfolva meg a segédvezérről terjesztett, minden bizonnyal alapos híreket.

Most azután minden átmenet nélkül megszólal a „Der Deutsche” és a maga szokott határozottságával jelenti ki, hogy Ley dr. becsülete olyan fényes, mint a Führer bajnysza, a legutolsó siccolás után.

Két hét után szólat meg a „Der Deutsche” és mázolja helyre a segéd-vezér alaposan megtépzott becsületét.

Nem nehéz kitalálni, hogy ez a két hét arra volt szükséges, hogy Ley dr. egyenesen Berlinbe szökjék és ott a Führerrel, meg a többi náci-korifeusokkal tisztázza a maga szennyesét.

Minden bizonnyal megmagyarázta nekik, hogy a náci-honzerem és a sikkasztás nem ellentétes dolgok, sőt egy igazi fajtisza honfainak majdnem kötelessége.

Elvégre az, aki egyenesen Wotan intén 161 származik, meg kell, hogy engedje magának, hogy különböző éjlen a közönséges halandóknál és hogy az agyonbálványozott haza megfelelő jutalomban részesítse bálványozóit, különösen azokat, akik ezenfelül még a zsidó- és munkásnyuzásban is a legelső sorokban találhatók.

A Führer mi? lehetett egyebet, feloldotta bünej alól a munkafront vezérét, mondván: többet ér egy sikkasztó, de hüszéges szolga, mint egy nemsikkasztó, de esetleg lázadást szító fegyvertárs.

Igy történt azután, hogy a sikkasztó Ley dr.-t a „Der Deutsche” most két hét után olyan tisztára mossa, amilyen tisztára csak a holló szokta mosni a fiát nagypénteken.

A sikkasztás bün, de a becsület megtépzása még bünösebb eszelekedet.

Sikkaszt, de ha rajta fognak, ne felelkezz meg a becsületéről! — ez ma a jel-szó Hitlerországban, mint ahogyan gyilkolni is szabad, akár egész hulladékokat lehet produkálni, a fő csak az, hogy ehhez megfelelő honzerelmi kifogást lehessen mellékelni.

A tisztviselőknek több mint a felét kell elbocsátani, ha komolyan veszik az állami gépezet egyszerűsítéséről szóló törvényt

Az elmaradt utadót gabonában, vagy közmunkában is leróhatják a parasztok

BUCURESTI-BUKAREST, augusztus 29. Tegnap este minisztertanács volt, amely elsősorban az állami gépezet egyszerűsítéséről szóló dekrétumok végrehajtását tárgyalta. A kormány egyes tagjai rámutattak arra, ha szigorúan alkalmazzák a dekrétumokat, úgy igen nagyszámú tisztviselőt kellene elbocsátani. Így a munkügyi minisztériumnál 30 százalékát, a társadalombiztosítónál a tisztviselők majdnem 80 százalékát kellene elbocsátani. A többi tárccánál ugyanez a helyzet. Tatarescu arra kérte a kormány tagjait, készítsenek sürgősen kimutatásokat erre vonatkozólag és terjesszék azokat a pénteken tartandó legközelebbi minisztertanács elé. Hangsúlyozta, hogy a kormány célja csupán annyi tisztviselőt elbocsátani, hogy a költségvetésben előirányzott 800 millió lej megtakarítást érjenek el. Ha azonban a dekrétumok végrehajtása túlságosan nagymértékű elbocsátásokat vonna maga után, úgy szelektívt fognak gyakorolni és a régieib, valamint nagyobb családdal bíró tisztviselőket meg fogják tartani.

Slavescu pénzügyminiszter javaslatára hozzájárult a kormány, hogy a belföldi kölcsönt október 1. és 15. között

Az ostromállapot és a cenzura ellen is tiltakozni fog a szovétai nagygyűlés

A gyűlésen nem fognak olyan határozatot hozni, amely megingatná a nemzeti parasztpártot

Bucuresti-Bukarest, augusztus 29. Maniu Gyula tegnap este a fővárosba érkezett és az Athéné Palacóban szállt meg. Rögtön odaérkezése után körülvetették politikai barátai Maniut, akikkel késő estig tanácskozott, majd kora reggeltől folytatta velük megbeszéléseit. Maniu nem vesz részt a szovétai értekezleten, de a lapok úgy értesülnek, hogy az értekezleten rendkívül fontos határozatokat fognak hozni a nemzeti parasztpárt sorsára vonatkozólag.

Szovéta, augusztus 29. Az Adeverul munkatársának jelentése szerint az értekezlet nagyszabásúak ígérkezik. Integráisan csatlakoztak az Alba, Sălaj, Satu-Mare, Bihor, Maramures, Târnava Mare,

Kuba felszabadulása és a pánamerikai rend

Nagyfontosságú és örvendetes események, amelyek majdnem észrevétlenül maradtak a mi igen súlyos európai gondjaink miatt és amelyeket hátrébe szorított az Egyesült Államok etatista kísérletezése — kevesebb mint egy év alatt alapvetően megváltoztatták az amerikai államok közti politikai viszonyt és megnyitották azt az új korszakot, amelyről Roosevelt elnök szótolt azon beszédében, amelyet a lelkesező kolumbiaiakhoz intézett Castagenában, amígdon a Hawaj szigetek felé hajózott a Houston fedélzetén és utját itt megszakította.

Ezen események a demokráta párt és ezzel Franklin Roosevelt 1932-ben a Fehér Háza és a washingtoni Kapitulum-ba történt diadalmas visszatérésének és az 1930 és 33 közötti latin Amerikában lejátszódott nemzeti forradalmaknak a következményei. Szakítva a politikai és pénzügyi imperializmussal és a dollár-diplomáciával, amelyet 30 évvel ezelőtt alapított meg Amerikában a köztársasági párt, az Egyesült Államok demokráta kormánya elhatározta Nicaragua és Haiti kiürítését, amely köztársaságok az amerikai csapatok a pénzügyi ellenőrzés biztossá tétele érdekében tartottak megszállva.

Azután lemondtak az Egyesült Államok 1933 decemberében Montevideóban tartott 7-ik pánamerikai konferencián a Pánamerikai Unió belügyeibe való beavatkozás jogáról, amely jogot azelőtt magukhoz ragadtak és amely a Pánamerikai Uniót keserű nevettség tárgyává tette, mert ezáltal a vezető nagyhatalom tisztán hatalmi túlsúlyra támaszkodva az egyenlőség elvével ellentétes hegemoniát biztosított magának.

Az Egyesült Államok és Kuba közötti ez év május 29-i új szerződés megkötése kellett az intervenció elv eme általános elvetésének következménye legyen, azon intervenció elv elvetésének, amely oly káros, ha egy hatalom imperializmusa és önző érdekeinek szolgálatában van, de amelynek együttes és szolidaris gyakorlása a délamerikai béke helyreállításának érdekében igen kívánatos volna. Ez a szerződés megszünteti azt az 1903-ban kötött szerződést, amellyel Mac Kinley és Theodore Roosevelt az amerikai spanyol felszabadító háború után Kuba alkotmányára rákényszerítették a szenátus által megszavazott Platt módosítás szolgálatát és amely jogot ad az Egyesült Államoknak a fiatal köztársaság belügyeibe való beavatkozásra. Ezen módosítás elvetésével Kuba, amelyet eddig felszabadított elnyomtak, most teljes mértékben élvezheti függetlenségét és politikai szabadságát. Ugyanakkor a latin Amerika biztosítva látja nemzetiségi szuverén jogainak sérthetetlenségét és tiszteletben tartását a beavatkozási elvvel szemben.

Uj pánamerikai rend született, megtehát egy ösztönösebb, bizalmat keltezőbb és jóvalisabb kontinentális együttműködés keretében között; de most arról van szó, hogy rend teremtesék azon gazdasági fönanciális és monetaris felfordulás helyén, amelyet a menekülő dollár-imperializmus hagyott maga után. Ezt a feladatot az 1933. montevideói pánamerikai konferencia egy más amerikaiközi specialisan gazdasági konferenciára bízta, amelynek Santiago de Chilebe való összehívását még várjuk és amely az elmúlt tavaszra volt jelezve. Igen nagyon kívánatos, hogy ez a konferencia ne legyen olyan eredménytelen, mint a londoni világkonferencia.

A gazdasági háború magas vámoikkal, árubehozatali és valutakorlátozásokkal folytatódik és az anyagi érdekek lefegyverzése egyáltalában nem közel. Az autarchiák szemben állanak egymással, bezárják vagy állg nyitják ki belső piacukat kapuit, ami által továbbra is stagnál, akadályozva van a kereskedelem. A felszabadulás és a politikai biztonság

Erdélyi cománok és erdélyi kisebbségek

Cserebere játékokat indított meg a liberális párt és verejtékes emberi egzisztenciákat választott ki játékszerűül.

Jönnek a miniszteri rendeletek és függeszítik fel állásaikból a tisztviselőket, akiket nem a mindenható liberális kormány nevezett ki öt éven keresztül.

Hajjajlan és elképesztő önkényességgel „törvénytelennek” nyilvánították azokat a kinevezéseket, amelyek a liberális kormány bukása után történtek és uccára dobja a tisztviselőket, egyszerűen elhalálra ítéli őket, hogy a liberális párt csehej számára juttassa a nemzeti parasztpárti csehek szájából kivett fajatot.

Ez a cserebere megindult és folytatódni fog, nem fogunk csodálkozni rajta, ha majd a nemzeti parasztpárt is elkezd a csereberét és kidobja az állásokból a liberálisokat, hogy helyükbe a saját embereit ültesse.

Váida joggal látja ebben a pártszenvedélyek paroxizmusát.

Egész sereg pereskedés lesz ebből állam és tisztviselők között és alighanem a semmitörvényű előt a liberális kormány lesz a pervesztés.

Pedig van egészen más útja az állami kiadások csökkentésének.

Vannak mamutfizetések és vannak

Tárnava Mica és Mures megyei szerveztek

Bizonyossággal lehet állítani, írja az Adeverul, hogy Szovétán nem fognak olyan gesztust tenni sem olyan határozatot hozni, ami a nemzeti parasztpárt helyzetét megingatná. A határozati javaslat egy kritikai és egy konstruktív részt fog tartalmazni és statutáris fórumoknak lesz bemutatva. A határozati javaslat elsősorban Maniu álláspontját fogja megszögezni az alkotmányos kérdéssről, másik részében pedig a csoport magatartását fogja megállapítani napirenden levő gazdasági kérdésekről és kéri fogja a cenzura és az ostromállapot megszüntetését.

De ugyanakkor a kisebbségi tisztviselők tömeges eltávolítása nem fáj az erdélyi román sajtónak.

Holott az igazságtalanság, itt is, ott is, egyformán fennáll.

Szorongóham a demokrácia ellen. És az erdélyi románságnak a demokráciát kell védenie, amikor az igazságtalanság ellen küzdelmet indít.

Az igazságtalanság nem ismeri a nemzetiségi kérdést.

Az igazságtalanság egyformán sújt mindenkit.

Ez az, amit az erdélyi román politikusok lezűrhetnek a tisztviselők ellen indított hajszából.

színekurák, amelyeknek redukálásával, illetőleg megszüntetésével senkit érdemetlenül kár nem érte.

Vannak fantasztikus méretű állásajajmozások, amelyekben évtizedek óta nem segít senki.

És még végtelen sora van a kádás-csökkentés módjának, amit a kormány megtehetne, de nem teszi, mert párthiveinek huszába váгна bele.

Igy hát belevág a nemzeti parasztpárt, főképpen az erdélyiek huszába.

Erdély a liberális érák alatt mindig tartomány volt csupán és ugylátszik Tatarescu is azzá akarja tenni.

Az erdélyi politikusok számára ez felvilágosításul szolgál.

Most sorra fújják a harci riadót az

29.

K

gyarorszá

augusz

hogy a ma

monopol

árgyalások

somonopóli

ndelt, mely

ött.

huzása

ik osztályá

ugusztus hó

50.000 lejt

ek 24896 és

43 és 71499,

6971, 26685,

ártek 39072,

nyeremény

képviseleje

augusz

aresti kép

átummal

é ki.

kukoricát

et

Drajna de

tasitást ka

grazda élés

ricamennyi

ök kiszállt

40 paraszt

e, majd su

A vizsgálat

melegtől

raktára

28. A mez

ízett fogott

szénraktár

erőfeszít

ink

bl in-

ciót

któll

ci m-

két

l

Réti

Mures.

asov

után a Latin Amerika) a Pánamerikai Uniótól a gazdasági felszabadulást és megszervezést kéri azon határozatok által, amelyek a montevidói pánamerikai konferencián fogadtattak el és amelyek a Santiago de Chileben megartandó amerikai-köz. konferenciának alapvető direktívái kell hogy legyenek. Több liberális must és igazságosabb egyensúlyt követel a kereskedelemben, azonkívül a vámfalak kisebbítését, a kölcsönösség rendszerének széleskörű alkalmazását és kontinentális valutáris rendszert. Mi több: egy jó néhány délamerikai köztársaság az Egyesült Államok gazdasági segítségét kéri, mivel hogy inzulvenek és részleges vagy teljes moratóriumot kaptak azon adósságokra, amelyeket meg gondolatlanul duzzasztottak azok a hitelajánlatok, amelyekkel ezen köztársaságokat a neworki nagytőke és kivitelű trust halmozott el, hogy meghódítsa és uralja a piacokat. De az Egyesült Államok is rossz helyzetben vannak és teljes mértékben lefoglalja őket a NRA kolosszális nemzeti ujjaépítési terve.

Igy például Kuba, amely Washington politikai nyomásától megmenekül, New York gazdasági hatalmának zsákmánya marad, amely gazdasági hatalmat a most megszüntetett beavatkozási rendszer segítségével, alapozott meg. Ez a rendszer az északamerikai tőkebefektetések összegét a nagy Antillákon 50 millióról egymillió dollárra emelte, kivette a leg több cukor- és dohányültetvényt a beföldiek kezéből, munkások bevándorlását idézte elő és gy. konkurenciát kreált a kubai munkásnak, ami megmagyarázza a nemzeti forradalmat, polgár- és szociális háborúságot, amely alig fejeződött be Kubában. Most Kuba, mivel hogy cukortermelés és pénzügyi dezorganizáltak, a régi gyám-nagyhatalomhoz fordul segítségért, amely a megbukott diktatúrával együtt szerencsétlenségei miatt a felelősséget viseli.

Még egy másik szolgálat is nehezedik az Egyesült Államoknak adós egynéhány latin köztársaságra. Azok a pénzügyi kontrollkegyezségek képezik ezt a szolgálatot, amelyek ezen államok vámdíjai és jövedelmei kezelését északamerikai hitelezők ügynekei kezébe adták, akiknek így földjük kincseit zálogosították el. Haiti hiába kísérelte meg a maga részéről az 1915-ös konvenció megsemmisítését azon megbeszélés alkalmával, amelyet elnöke, Sten's Kincenst folytatott egynéhány héttel ezelőtt Roosevelt elnökkel Washingtonban, abból a célból, hogy rendezzék Haitinek az északamerikai katonák által való kiürítésének kérdését. Különben ezek a katonák tényleg elhagyták a szigetet és Haiti Fokra hozták az Egyesült Államok zászlóját a hó 6-án. Hogy gazolja ezen konvenció megszüntetését Haiti kormányja felajánlotta, hogy kifizeti azon 40 millió kölcsön még fennmaradó részét, amely ennek a konvenciónak az ára volt, de ajánlatát nem fogadták el.

Világos, hogy az Egyesült Államok a lehető leghosszabb ideig gyakorolni kívánják ez a kontroll, amely gazdasági és pénzügyi túlsúlyt jelent, de az, amit tudunk Roosevelt elnök pánamerikai politikájáról, nem enged kétséget aziránt, hogy hawaii kirándulása idején Haiti elnökénél tett látogatása alkalmával az amerikai elnök kötelezőleg jelentette ki, hogy kereskedelmi érdekek nevében végrehajtott hatalmi aktusok és okkupációk egy letűnt múlt tartozékai.

Ha a pénzügyi kontroll megmarad ezekben a köztársaságokban, ennek célja a veszélyben levő befektetések és azon igen könnyen vállalt kötelezettségek garantálása, amelyek felelősségét korrupt és pénzszóvár diktatúrák viselik és amelyek fölött az itéletet az 1930-33-as latin amerikai forradalmak és az elűzött diktátorok pere mondta ki. Maga Roosevelt elnök is szigorúan ítélte meg a newyorki nagybankok politikáját, amelyek mivel, hogy igen nagy adósságokkal terhelték túlj ezen üngadozó pénzü. rendezetlen pénzügyeik és Európával szemben való kötelezettségeik miatt gyenge köztársaságok törékeny gazdasági életét, ezen köztársaságokat majdnem általános csődbe sodorták, amelyben az Egyesült Államok 1923-1930 közötti befektetések körülbelül 50 százalékát veszítették el.

Kuba felszabadulása, Haiti kiürítése és azon beküldetés, amelynek Roosevelt elnök a pénzügyi kontroll kérdésében adta tanujelét, kedvezően készítik elő az utat az amerikai államok közötti biztosabb és szilárdabb gazdasági kapcsolatok megteremtésére, ami szükséges járuléka a Pánamerikában most keletkező új kontinentális rendnek. Louis Guilaine

URANIA MOZGO Szeptember 1-én megnyílik és bemutatja:

STAN és BRAN SZÁRAZDAJKAK

Eddig nem látott szenzációs vígjáték. Jobb, mint a „Fra Diavolo”. Műsoron kívül elsőrangú pótkép!

Egy temesvári kapitány véresre verte a vonalon Radulescu-Motru hírneves egyetemi tanárt

A vasúti hálóba feltett podgyászok miatt robbant ki konfliktus a kapitány és az egyetemi tanár között

TARGU-OCNA, augusztus 29. Radulescu-Motru egyetemi tanárt tegnap súlyosan bántalmazták a vonaton. A professzor a moldvai Slanic fürdőről tért vissza és ugyanabban a szakaszban utazott Lascu Gheorghe temesvári kapitány is a feleségével. A kapitány az egész podgyázháló elfoglalása nagyszámu csomagjaival, emiatt szóváltás keletkezett, melynek végén a

tiszt tetteleg inzultálta Radulescu-Motrut. Az érdekes professzort előntötte a vér és két foga kitört. Leszállt a vonatról és feljelentést tett a forgalmi tisztviselőnél. Tanuként Mora bukaresti ügyvéd és mások tettek vallomást. Megjegyzendő, hogy a támadó tiszt megtagadta nevének közlését és csak utazási igazolványából állapította meg kilétét a vonatkísérő személyzet.

Országszerte záporok és viharok szakították meg a kánikulai hőséget

Alsófehér megyében és Câmpulungban jég esett. Óriási a kár

CLUJ-KOLOZSVAR, Augusztus 29. A bukaresti meteorológiai intézet már napok óta jósolja, hogy Erdélyben időváltozás fog beállani. Az időjárásjelentések esőről szóltak. Kedden éjjel az esős idő be is következett és megindult az országos eső, mely egyes vidékeken hatalmas viharokat és jeget is hozott.

Gyulafehérvár környékén ritka természeti tünesemény tarkította a viharokat. Bucium községben hatalmas eső indult, majd tojásnagyságu jégdarabok kezdtek esni, olyan hatalmas mennyiségben, amilyenre még nem volt példa. Egy egész órán át tartott az itéletidő, mely csak néhány kilométernyi körzetben. Bucium község határában pusztított. Az óriási viharok pusztító hatása volt. A község határa egy hatalmas tövű változott, amelyben állatok hullái, a jégesőben szétrombolt házak ma radványai uszkáltak. Az itéletidő a fa-

lu gazdáinak minden termését elpusztította. A kár meghaladja a 700.000 lejt. A jég még másnap is husz centiméter magasságban lepte el a földeket.

Bukovinában is borzalmas pusztítást vitt végre az itéletidő. Câmpulungban a Bucium községben hasonló hatalmas jégvihar nagy pusztítást végzett. Az Izvorul és az Alb-patak kijömlött és elárasztotta a környéki mezőket és erdősegeket. Falvakban házakat sodort el a víz. Két öregasszony eltűnt, sorsukról mit sem tudnak. Nagyon sok élőmarha pusztult el.

Kolozs megyében Borsa községben végzett nagy pusztítást a vihar. A vilám becsapott Tamás Sándor gazdálkodó házába, mely földig égett. Het szomszédos ház is leégett.

A kormány a prefekturák jelenleg alapján segélyben fogja részesíteni a nagyobb károkat szenvedett gazdákat.

Románia 1934. évi első félévének gazdasági tükre

Bucuresti-Bukarest, augusztus 29. A statisztikai hivatal elkészítette jelentését az ország félévi gazdasági evolúciójáról. Ebből a jelentésből állapíthatjuk meg, hogy a gabonatermés átlag 40 százalékkal rosszabb, mint 1927-től 1932-ig az átlagos évi termés. Am annak ellenére, hogy a termés ennyire gyenge a belföldi fogyasztás szükségletei biztosítva vannak. Az elmúlt évi termésből megmaradt 40 ezer vagon búzát is számításba véve, még exportra is lehet számítani, természetesen csak amennyiben a buza jó árakat ér el, hogy a földművesek a jó árakra való tekintettel tengerit fogyasztanak.

A gabona exportnak egyébként az elmúlt tavasszal aromálja volt az a tény, hogy a kormány betiltotta az exportot. A buza exportállomány ma is fennáll.

Az élőfalet kivételnek is javuló a tendenciája A jó árakat exportprémiumokkal igyekeznek biztosítani. Juniusban emelkedni kezdtek a mezőgazdasági termékek árai, úgyhogy az április hav. árákkal szemben 26 százalékos emelkedés volt észlelhető. Feljavult tehát a paraszt vásárlóképesége.

Az ipar izmosodása Ugyanazon körülmények folytán, amelyek 1933-ban lendítettek az iparon, ez 1934-ben is tovább izmosodott. A termelés 27 százalékkal emelkedett az 1927 évi termeléshez képest. A petróleum és a többi bányászati cikkek termelése 6 százalékkal növekedett az elmúlt évvel szemben, a termelés különösen 1934 második negyedében 18 százalékos erősödést mutat.

SZFAT AMENU

Héber nyelv tanulására alkalmas nyelvkönyv. Korlátolt mennyiségben kapható román és magyar fordításal is

az UJ KELET könyvosztályában

Ara 120 lej

Szállítjuk utánvéttel vagy az összeg és portóköltség (10 lej) előzetes beutalással mellett.

Az import korlátozások nagymértékben hozzájárultak az ipar megerősödéséhez. Az ipari investíciók direkt rendkívüli méreteket öltöttek 1934 első hat hónapjában 454 millió lejt investáltak, míg 1933-ban ugyanezen idő alatt csak 261 millió lejt emelkedtek az investíciók.

Megmozdulnak a tezaurizált tőkék

A tezaurizált tőkék kezdenek megmozdítani és az ipari investíciókat keresni egy részt a devalorizációra, másrészt az ipar nagy konjunktúrájára való tekintettel.

Az export prémiumok fellendítették a faipart, amely sok ágában az 1927 évi nivót érte el.

Az állam belátta régi hibáját s a helyett, hogy külföldről szerezte volna be szükségleteit a belföldhöz fordult.

Ha eddig az iparnak nagyméretű erősödése volt észlelhető, ennek nagy lendülete már érezteti hatását és rövidesen árfúfúlosleg lesz a piacon. Az ipar mégis megtarthatja mai nivóját bizonyos szakmákban az import korlátozás és a kompenzációs rendszer következtében megdráguló külföldi áruval való tekintettel.

Ami az árakat illeti, ezen a téren nem észlelhető nagy hullámzás.

Az állami kincstár Az államháztartás terén 1934 első negyedében befolyt 478 millió lejt, a második évnegyedben 4708 millió. A helyzet tehát javuló tendenciát mutat. Ha azonban az elmúlt költségvetési évet vesszük alapul a következő eredményeket állíthatjuk szembe egymással:

	1933	1934
április	812,5 millió	874,4 millió
május	1082,4	1035,1
június	1031,6	961,0
Összesen	2926,5	2870,5

Fenti adatok tisztán az adókra vonatkoznak.

Ami az utóbbi két hónapot illeti a bevételek kissé visszahanyattak.

Az árak alakulása

Az év első négy hónapja után, amikor az árak egyáltalán nem változtak, májusban megkezdődött az árak emelkedése. Ez az emelkedés tovább folytatódott júniusban is. Megjegyzendő, hogy az emelkedés csupán a mezőgazdasági termékek-nél volt tapasztalható, az ipari termékek árai inkább visszastegek.

Általában a nyerstermékek áraival a román piac a világpiac után igazodik.

Az első negyedévtől a második negyedévig kilenc ponttal emelkedtek, ami az elmúlt évi közepes és a folyó évi katasztrófális termeléssel magyarázható.

Az importált élelmiszerek árai jelentősen emelkedtek az import megszorítások miatt. (h)

Könyvszenzációk!

- Gotta: A világ legszebb asszonya 240 l. vk. 60
- Italo Balbo: Diadalmas szárnyak 260 l. vk. Nagy alak, rengeteg térkép, a második óceán repülés teljes leírása 24
- Nagy Lajos: Kiskunhalom 230 l. vk. 7
- Malraux: Hódítók Lej 45 vk. 256 l. 7
- Malraux: Emberi sorsok (Goncourt-díjas regény f. Lej 102, vk. 302 l. 12
- Kemény János: Kutyakomédia (Céh) 10
- Traven: Gyapotszedők L. 45, vk. 256 l. 7
- Körber: Ruth és a 3-ik birodalom vk. 350 l. 9
- Ráth-Végh: Magyar kuriózumok vk. 272 l. 16
- Stefan Zweig: Erasmus (Rotterdam) vk. 238 l. 14
- Kruif: Akik életünkért harcoltak (Az emberiség 12 legnagyobb jótévője) vk. 360 l. 18
- Lamb: Dzsingiszkhán, a világ császára, vk. 162
- Buk: Tul a marxismuson (Világ szemlélet) vk. 36 30
- Földi Mihály: A lázadó szűz 370 l. v. 66
- Karinthy: Száz új humoreszk 230 l. 66
- Nagy Endre: Szerelmesek Kalauza 200 lap 6
- Szerb Antal: Magyar irodalom története, 2 kötet, 600 lap 22
- Tojma: Erdély magyar irod. élete 7
- Molnár: A gyermek és a zene 3
- Sztrahan: Gilgi (egy lány a sok közül) 250 l. vk. 6
- Sztrahan: A halál menyasszonya 224 l. 2
- Grigoresk: Jövedelem és megelégedés 3
- Molnár: Elektrotechnikai Zsebkönyv 360 l. 450 kép, vk. 26
- stb., stb.

nál Cluj. Postán utá vétel. Kérje az olcsó könyvek jegyzékét.

A szarmis épü

Hatag-Há Kelet tudós nyire Dévák ki néhány amely az ó római csász terre épült. cecivi koloz diákcsoport napfényre h jait. Az ása folytatódna rost körülve getuza közé diumot". Da előtt arra l Szarmiszege közjudatba, Szarmiszege nemelkényv Mintegy Decebal kir a Sarmiszege nek nyomá juk meg. De és Traian S mai város erdélyi Vas mellett fels hérvár) és N tett. Itt hely koloniat Kr Daicovici tövében, ahol fal nyomait

Ennél a várfal. Na méter széles letű városát négyzetméte sok magánai templomai. tetek, a kor vezetőinek dekú épület

Daicovici az volt, ho pontos ny már nagyré szá 85 méter folytak itt ron a legte Ugy az épü nyok gazda tárgyak, sz lyeek egyes tán marad bőségu felle

A négysz van elhelye az északi a két udvart minden v szobrok és ban az évez Daicovici tot fedeztet M. Proclian lianus neve fia volt a jelentős sze tuzán egy

Daicovici nem lehet lium, amely Jó másfé körüljárja mek jól lát jes egészük

Megvan fenartott l császár iste néven ism évről-évre alapjai és é ből árkádu vet az u: a nagy terem

Ezután a mentünk: a pénztárának kelteit az o hogy itt m Sajnos, az

KÖZGAZDASÁG

Koldusbotra jutott zsidó kisegyszintenciák

A Margina Falepároló Rt. és az ecetgyárosok élet-halál harca

Apró képek megdöbbentő tragédiákról. Modern gazdasági legenda a „koncentrált ecetről”, mely ugyan 50-60 fokos, de „mégsem” ecetsav és így természetesen mentesül a 70 lejes törvényes taxa alól

Timisoara-Temesvár, augusztus 29. (Az Uj Kelet tud.) Margina!... Ennek a mammut falepároló-konzernnek a nevével számtalan ízben találkozhatunk a gazdasági élet különböző megmozdulásaiban. A Bánságban, magában Margina községben fejt ki tevékenységét az azonos nevű főüzem, de ezenkívül számos más gyártelep tartozik még a konzern érdekszférájába. Természetesen nem is szólva a temesvári és bukaresti főirodák-ról, melyek az utóbbi esztendőekben bíró nem egyszer szólta döntően bele az ország gazdasági életének mesterséges irányításába és kialakításába.

Az utóbbi kitért a szó szoros értelmében kell venni. A falepároló, az ecetsav és magában a közönséges ecetgyártás bransban

A Margina kivételes hatalom felett rendelkezik: árakat szab meg, sok esetben törvényeket diktál és egy szóval: kisegyszintenciák élet-halál ura.

Magától értetődik, hogy a többieknek — a sokszáz kisegyszintenciának — kénytelen-kelletlen alá kell vetniök magukat a Margina korlátlan diktatóri hatalmának. Meg is tessék ezt, csak hogy nincs benne köszönet. Mert a Margina főirodák igazgatósági terében finoman, előkezően már régen kiadták a lakomikus jelszót: aki meg él és éljen, mer fellépni, azt kegyetlenül el kell tiporni és aki viszont úgy él, hogy önkéntelenül aláveti magát rendelkezéseinknek, annak viszont a természet törvényeknél fogva el kell pusztulnia.

Menekvés tehát nincs!... Itt, ezen a földterületen csak a Margina élhet, a többiek a sokszáz család és több ezer lélek, akik nagy- és kisvárosokban, falvakban és községekben évtizedek óta gőnyedeznek az ecetgyártás üstje felett, nem számítanak.

Magáról a Margina eredetéről, megalkulásáról az utóbbi időben sok mende-monda kelt szárnyra. Firtatták a tulajdon jog kérdését, de meg kell adni: az ezzel kapcsolatban megindult koncentrikus támadás során a Margina derekasan állta meg helyét. Tény mindenesetre az, hogy ez a kérdés a mai napig sem tisztázódott, de igazán olyan mindegy, hogy jogosan, avagy jogtalanul tartják-e kezükben a Margina jelenlegi urai azt a rendkívüli hatalmat, mely a gazdasági életben élet-halál felett rendelkezik.

Zsidó vagy nem zsidó

Az azonban mindenesetre furcsa, de ezen túl talán kétségbejuttató is, hogy olyan alkalmakkor, amikor az ismert jobboldali fővárosi sajtó pergőtűz alá fogja a Marginát, akkor egyszerűen ráfogja, hogy zsidó érdekszférába tartozik és

a konzernnek keresztül a legkíméletlenebbül sújtja jobbra és balra az oldalvágásokat az egész ország zsidósága felé.

Pedig egyszer már illene tisztázni ezt a kérdést is. Tudnia kellene az egész országnak, de elsősorban a zsidóságnak, hogy ehhez a konzernhez a zsidóságnak sem lelkileg, de sem anyagilag semmi köze nincsen. Tudnia kellene azt, hogy azok a támadások, amelyek a szóbanforgó konzernnek keresztül jutnak el a zsidósághoz, méltatlanul érik, mint különben minden más alkalommal is. A Margina ugyanis lehet román, külföldi, sőt nemzetközi érdekeltségű vállalat is, de a zsidósághoz semmi köze nincsen.

Ecetsavüzemnek indult...

A Margina alapjában véve falepároló ecetsavüzemnek indult. Ennek gyártási módjával éveken keresztül foglalkoztunk és ezzel kapcsolatban nem egyszer re-gisztráltuk az ecetgyárosok részéről megindított mozgalmakat, akciókat, amelyek során ezek a szerencsétlen emberek pozitív számadásokkal mutattak rá arra, hogy

a Margina a maga ecetsavgyártásával a szó szoros értelmében koldusbotra juttatja az egész ecetgyáros bransot.

A borszesz kérdése

Komplikálódott a helyzet, amikor évekkel ezelőtt a parlament két háza olyan törvényt hozott, mely szerint a szóbanforgó törvény alkalmazásának napjától az ecetgyártáshoz csak borból előállított szeszt szabad használni. Ez ugyan segítette a szőlőtermelő gazdákon,

de magát az ecetipart súlyos és válságos helyzetbe sodorta

És éppen itt a sorok közé kell írtatnunk azt az elvitathatatlan tényét, hogy mindannyiszor, amikor az ecetgyárosok részéről akciók indultak ennek a helyzetnek a megváltoztatására, illetőleg a gabonából előállítandó szesznek újbóli használatára érdekében, akkor mindig elkeseredett támadások hangzottak el a Margina ellen. Hogy ez miért történt, bizonyára tudja a Margina és bizonyára tudják és tudják a válságos helyzetbe sodródott ecetgyárosok is.

A Margina azonban tovább haladt a maga által kitűzött célja felé. Ha ezek az urak itt valamit elhatároznak, azt százszázalékosan meg is kell valósítani. Sajnos, a hely és a körülmények nem adják meg a lehetőséget annak, hogy a Margina további hadjáratainak fejlődési fokait kronológikus sorrendben mindvégig ismertessük.

A koncentrált ecet

Ellenben legyen szabad ugrásszerűen

eljutni a koncentrált ecetsav érájájáig. Ha jól tudjuk, a tavaly szeptember felé történt, hogy a Monitorul Oficial márcólnapra egy különös törvényszerű rendelkezéssel kedvezkedett az ecetiparnak. Ez a törvényszerű rendelkezés ugyanis bejelentette az ugynevezett koncentrált ecetsav gyártását, mely a törvény interpretálásán keresztül és furcsa csomagolásban került forgalomba.

Erre az új termékre ugyanis hivatalosan ráfogták, hogy valójában nem is ecetsav, hanem egyszerűen koncentrált ecet. Az ecet ugyanis egy, a törvény által is „dédeltetett” termék, melynek az a rendkívüli előnye van, hogy forgalomba hozatala után nem kell 70 lejes taxát fizetni.

De az ecetnek, a rendes bolti ecetnek az a tulajdonsága is van, hogy csak 15 foknyi szeszösszeget tartalmazhat. Ezen túl pedig az ecet fel egészen 80 százalékos szeszösszeget egyszerűen az ecetsavak kategóriájába tartozik, mely után — ez igazán kellemetlen — a törvény rendelkezése szerint meg kell fizetni az ecetsav minden forgalomba hozandó kilójáért a 70 lejes illetéket.

A 70 lejes illeték

Csak hogy a Margina nem azért hatalom, hogy egy ilyen kis törvényrendekezés „eszén” tul ne járhatson. A koncentrált ecetet tehát forgalomba hozták, azonban korántsem az előírt 15 százalékos alapon.

Hé már ecetről van szó — gondolta a Margina — legyen minyáért 50, sőt ha kell, az üzleti érdek megkívánja, 60 százalékos.

És így is volt. A koncentrált ecet tehát élvezte a közönséges ecet illetékmentességét és csekély 70 lejes állami jutalommal felvette a Margina a többi ecetgyárosokkal a versenyt.

Igaz, hogy a tavaly nagy botrányok voltak a koncentrált ecet forgalomba hozatala körül. Magától értetődik ugyanis, hogy a nagykereskedők hévvel vetették magukat a koncentrált ecetre. A Margina nak, de nekik is jó kerestély lehetőséget helyezett kálításba. Csak hogy az első szállítmányok alkalmából nagy bajok történhettek, mert

a legtöbb kereskedő különböző bajok miatt egyszerűen stornozta az első koncentrált ecetvásárlásokat.

Azt hisszük ezekről a balsikerű üzletekről szép dolgokat regélhetnének azok az udvarias körlevelek, melyekkel a Margina annak idején valósággal elárasztotta vevőit.

Hiába, öfélése, a Vevő nagy ur, még akkor is, ha történetesen zsidó!... (f. m.)

Az Ugir kolozsvári kerületének vezetőségi ülése

Cluj-Kolozsvár, augusztus 29. Tegnap tartotta meg az Ugir kolozsvári kerülete augusztus havi vezetőségi ülését, melyen Diamant Izsó, a Sodronyipar vezérigazgatója elnökölt s dr. Böszörményi Sándor a kerület ügy. igazgatója terjesztette elő az ügyvezetés javaslatait.

Egyik legsúlyosabb problémaként tárgyalták a nagyiparosok az importkontingentálási és árukompensálási rezsimnek épp folyamatosan levő átvezetésének új módját. A kontingentálási rezsim átfarmálása tekintetében leszögezték azt az alapelvet, hogy külkereskedelmi mérlegünket az export felfokozásával s nem az ipari és mezőgazdasági termeléshez nélkülözhetetlen s belföldön be nem szereshető nyersanyagok és gépek behozatalának generális megszorításával kell egyensúlyban tartani. Ezen alapelvre hivatkozással követelik gyáriparosaink külkereskedelmi szerződéseink erőlyes kézzel való revízió alá vételét. És ezen alapelvhez híven helyeslik az exportpremiarendszernek bevezetését azon országokba induló kiviteli szállítmányainkra, amelyekkel clearing szerződéseink következtében megszűnik a kompenzációs szállítási lehetőség s az ilyen exportszállítmányok felfokozása érdekében készséggel fizetik meg a vámtertelek mellett immár intézményessé vált külön behozatali taxákat is.

A kompenzációs áruforgalmi rendszerrel kapcsolatban, melyet pedig megfelelő korlátozással még a clearing-szerződések mellett is fenntartandónak ítélnék, súlyos kritikai szempontokat szögeztek le az erdélyi gyáriparosok. Megállapítják, hogy eredendő hiba volt az u. n. kompenzációs társaságoknak u. n. keretszerződések adni s ezáltal, valamint ezen szerződések elvonásának folytonos hangoztatásával, de meg nem tételével ezeket a

kompenzációs társaságokat valósággal belehajszolni a jutalékszorába s a termelés megdrágításába. A nagyiparosok két korektivumot kérnek ezekkel a társaságokkal szemben. Az első korektivum az volna, hogy keretengedélyeket ezek a társaságok a jövőben ne kaphassanak. A második korektivum pedig abban állna, hogy ezek a társaságok kötelesek legyenek devizafelárak árfolyamát időközönként publikálni s ezáltal működésüket a közvélemény ítélete alá bocsátani. A kormány által az ezen vállalatok megrendszabályozására tervbevetett üzletellenőrző delegátusok kiküldésétől a gyáriparosok nem várnak semmi jó eredményt s azért ennek a tervnek az elejtését nyomatékosan kérik.

Az állami szervek további beavatkozásától a külkereskedelmi áruforgalom irányításába már csak azért is félnek a gyáriparosok, mert másfél éves tapasztalataik e téren azt mutatják, hogy az állami szervek bürokratizmusa következtében magángazdaságunk hítele a külföldi piacokon sokkal jobban leromlott, mint hogy annak fizetési képességünk tényleges csökkenése alapján le szabad lett volna románja.

Gazdasági életünk eme talán legsúlyosabb problémakörének letárgyalása után az erdélyi Ugir vezetői a Bukarestben szeptember 15-én megnyíló országos jellegű ipari kiállítás kérdésével foglalkoznak behatóbban.

A gyáriparosok letárgyalták még a háztulajdonosok és egyéb gazdasági szervek által a közlő városi választásokkal kapcsolatban ez évben is felvetett kollaborációs terveket is. Minthogy a vita folyamán az a vélemény alakult ki, hogy az alapelvként hangoztatott pártpolitikai érdektelenség a fenti alakulásoknál ez évben sincs még meg maradéktalanul, vi-

szont az Ugir alapszabályaival merőben ellenkezik minden pártpolitikai színezettel bíró akció, a jelenlevők nagy többsége úgy határozott, hogy az Ugir, mint szervezet fenti alakulások akcióitól is távol kell, hogy tartsa magát.

Miután az Ugir erdélyi vezetősége dr. Böszörményi Sándor javaslatára s illetve dr. Wetser Artur (Baiamare) és Ungár Armin (Pádurea-Neagră) ajánlására Weinberger Sándor nagykárolyi papirgyárost egyhangulag kooptálta tagjai közé, az úles Diamant Izsó elnöknek a helyes árpoltikáról szóló záróbeszédével ért véget.

SPORT

Félüzemmel indul vasárnap a Nemzeti Bajnokság

Cluj-Kolozsvár, augusztus 29. (Az Uj Kelet tud.) Mént azt annak idején megírtuk, a Nemzeti Bajnokság startja szeptember 2-án, vasárnap lesz. Az első terv szerint teljes fordulóit játszottak volna csapataink, újabb bukaresti jelentés szerint azonban vasárnap csak a következő mérkőzések lesznek:

Egypénia—Juventus Bukarestben, Unirea Tricolor—Gloria CFR Aradon, Kinizsi—Universitatea Kolozsváron. Az utóbbi mérkőzése megtartása azonban kétséges, mert az egyetemi csapat habozik, hogy ne-e kérjen halasztást, mivel az egyetemi év még nem kezdődött meg, a játékosok még nincsenek itt teljes számban, míg az idevonatkozó rendelkezések megengedik az egyetemi csapatoknak, hogy iskolaév kezdete előtt ezen a címen kérhessék bajnoki mérkőzéseiknek elhalasztását.

Ezek szerint az első ízben tervezett Crisana—Universitatea mérkőzés helyett a Kinizsi—Universitatea mérkőzés megtartása is kétséges.

Tízéves jubileumát ünnepli a gyulafehérvári Unirea

Alba-Iulia-Gyulafehérvár, augusztus 29. (Az Uj Kelet tud.) Szeptember 1 és 2-án tízéves eredményes működésének jubileumát ünnepli az Unirea sportegyesület, mely alkalmából a gyulafehérvári sport-társaságom külsőségeiben impozáns ünnepségeket rendez. A kétnapos ünnepség részletes programja a következő:

Szeptember 1-én este 8 órakor a román kaszinó zenekara faklyásmenetes felvonulást rendez a sporttelepre, majd a egyesület díszelnökeinek szerezadót ad. Szeptember másodikán délelőtt 11 órakor ünnepélyes zászlóavatás a sporttelepen, majd a szegkek beverése. Egy órakor díszbezd az Európában. Délután 3 órakor a sporttelepen kezdetét veszi a jubiláló egyesület ünnepi programja, amelyet az oldboyok és törpék mérkőzése nyit meg. Négy órakor az egyesület torna- és boxszakosztályának bemutatója. Öt órakor barátságos futballmérkőzés a kolozsvári Romania és Unirea között. Az ünnepségek este az Európa összes teremben megtartandó táncall egybekötött estély zárja be. Kedvezően idő esetén a zászlószentelési ünnepségek a Caragiale színház termében lesznek.

Az ünnepségeket rendező trsdalmi bizottság dr. Ioan Pop volt belügy államtitkár, Georgescu tábornok és dr. Vuicu Simon prefektus védnöksége mellett készül a jubileumra. Nem lehet kétséges, hogy a sport terén elért tízéves működésével az Unirea sportegyesületnek ki fog jutni a megérdemelt elismerésből és a közönség olyan érdeklődést fog tanusítani, amely méltó keretül fog szolgálni a gyulafehérvári sport nagy ünnepéhez.

Zsidó csapatok a Román Kupában. Bukarestből jelentik: A Román Kupa kizdelemben ezidén nyolcvan együttes vesz részt. Az Északi Ligát a következő együttesek képviselik: Romania Kolozsvár, a nagyváradi Makabj és Törökvs, a szatmári Barcochba és Törökvs, a nagybányai Phönix, a nagykárolyi Viktoria és a besztercei Keramia.

Stross, a bécsi Hakoah centerhalja a Hungáriában. Budapestrol érkező jelentés szerint a Hungaria egyik vezetője előrehaladt tárgyalásokat folytat a bécsi Hakoahval Stross centerhalf átvétele érdekében. A bécsi zsidó csapat vezetősége 6000 pengót (180.000 lejt) kér a centerhalfért.

A Brassói MTE vasárnap Bukarestben játszik a Bukaresti MTE-vel.

hívj
az

Pontok
szervez

JERU
lesztina
ciót boe
párt ala
mozgalo
belső bé
jából. A
tóságte
keltett
követke

A cio
loan kő
nista m
az osztá
kooperá
a vélem
gyi diff
mozgalm
rültek.
désnek,
tendő ha
ma alka
jisivunk
semmist
kifeje
ségét és
galmak
lentéke
való usz
Palesz
mindazo
viselik
Igazságr
denkit.

Palesz
tesz a m
felé, a m
kiirtsák
den for
mozgalo
erejével
disszku
pártszer
miseni
az ellen
szik.

Palesz
ket java
résztvesz
hűséggel
iránt; a
zetet ak
adók köz
a munka
pártira
nélkül;
érintete
nista vi
ségét és
kifeje
érintend
tok vélt
tendenci

Palesz
zokban
A) A
nyát a
elismerés

Ugyan
zépék

Békére és együttműködésre hívja föl a palesztinai munkáspárt az ország összes ujjaépítő erőit

Pontokba rögzítették a békét és kooperációt. A cionista világszervezet tekintélye és méltósága érdekében is sikra szállanak a munkások

JERUZSALEM, augusztus 29. Palesztina zsidó munkáspártja proklamációt bocsátott ki, amelyben leszögezi a párt alapelveit a jisivval és a cionista mozgalommal szemben, főleg az ország belső békéjének megóvása szempontjából. A felhívás, amely komoly, méltóságtelei hangjával mély benyomást keltett az országban, többek között a következőket mondja:

Együttműködés!

A cionizmus megvalósítása parancsosan követeli egyfelől a jisiv és a cionista mozgalom, másfelől a pártok és az osztályok együttműködését. Az ilyen kooperációnak nem kell elhallgatnia a véleménykülönbségeket, vagy a tárgyi differenciákat, amelyek a jisiv mozgalmai és osztályai között felmerültek. Előnye az ilyen együttműködésnek, hogy lehetővé teszi megvetendő harci metódusokat, amelyeket ma alkalmaznak abból a célból, hogy jisivunk életének közös alapjait megsemmisítsék, hogy lerontsák befelé és kifelé a cionista mozgalom érintetlenségét és akcióképességét és hogy a mozgalmak a pártok között felmerülő ellentéteket bojkottra és polgárháborúra való uszításra aknázzák ki.

Palesztina munkáspártja ezuttal mindazok felé fordul, akik szívükön viselik a jisiv és a cionizmus sorsát. Igazságra és békére szólítván fel mindenkit.

Legyen vége az uszításoknak!

Palesztina munkáspártja javaslatot tesz a megbékélésnek olyan alapelvei felé, amelyek alkalmasak arra, hogy kiirtsák az erőszak és brutalitás minden formáját a jisivból és a cionista mozgalomból. Ezeknek az elveknek az erejével ki kell pusztítani a cionista diszkusszióból a személyeskedő és pártos uszításokat és meg kell semmisíteni minden olyan kísérletet, amely az ellenpárt „széjjeltörésére” igyekszik.

Palesztina munkáspártja alapelveket javasol mindazok számára, akik résztvesznek az ujjaépítésben és akik hűséggel viseltetnek a mozgalom iránt; akik rendezett és nyugodt helyzetet akarnak munkások és munkaadók között; akik biztosítani kívánják a munkások közötti bajtársi viszonyt pártra és véleményre való különbség nélkül; akik a jisiv szervezetének érintetlenségét kívánják, akik a cionista világszervezet teljes akcióképességét és nemzetgy a autoritását akarják kifelé és befelé anélkül, hogy ezzei érintenék a különböző frakciók és pártok véleményszabadságát és eszméletendenciáit.

A béke alapelvei

Palesztina munkáspártja a következőkben látja ezeket az alapelveket:
A) A munkások egymásközötti viszonyát a következő három principium elismerése alapján kell rendezni:

Az őszi időnyre a legtartósabb, legizlésebb, leg-gazdaságosabb viselet a

DOMBRIA

féle hőnespun-szövetből készült ruha. Nézze meg haladéktalanul a „Dombria” szövegetek!

CLUJ, Str. Bratiana 51.
Ugyanitt jól jövedelmező fonó gépek átvételére alkalmas vevőkerestetik.

1. Zsidó munka, Döntőjelentőségű szolidaritást a zsidó munkás védelme érdekében azok ellen, akik őt elzavarták, vagy bojkottálják.
2. Teljes és egyenlő jogot minden zsidó munkásnak a munkára. Igazságos elosztása a munkának az általános munkáshivatalban, az összes munkások között, pártra, mozgalomra, vagy községre való tekintet nélkül.
3. Megfelelő organizációk révén védelemnyújtás a tisztességes munkafeltételek számára. Rendezett viszonyok a munkaadók felé.

A munkásvédelmet egy általános munkásszervezet lássa el. Mindaddig, amíg nem létesült egységes munkásszervezet, ezt a feladatot a különböző munkásszervezetek közötti megállapodással kell szabályozni. (Mint ahogy az a Hisztadruth és a Hapoel Hamizrachi között már életbe is lépett.)

"rythmica"

speterné blum marcsa

MODERN TORNA ÉS TÁNCMŰVÉSZETI ISKOLÁJA.
Piața Unirii N°22.
Csoport és magánórák felöltés és gyermekoktatás
ÉRTEKEZÉS ÉS BEJÁRTÓZÁSOK SZEPTEMBER 10-ÉN AZ ISKOLÁBAN 2-4 KÖZÖTT.

Munkások és munkaadók

- B) A munkások és munkaadók közötti viszonyt kell, hogy munkamegállapodások rendezzék a következő alapelvek alapján:
1. Szervezett munka.
 2. Megfelelő munkafeltételek.
 3. Felmerülő munkadifferenciáknál választott bíróság.
- C) A jisivon belüli viszonyok kell, hogy alakuljanak:
1. Knesseth Jiszrael egységén.
 2. A Knesseth Jiszrael minden tagjának egyenjogúságán.
 3. Lelkiismeretes beartásán mind-ama kötelezettségeknek, amelyeket a Knesseth Jiszrael ró tagjaira.
- A cionista tagok kötelességei
- D) A cionista szervezethez való tagság a következő alapelvek elismerésétől függ:

1. A cionista világszervezet érintetlensége és felsőbbtsége a mozgalom minden részében és a cionista problémák minden vonatkozásában.
 2. Egyenlő jogok és egyenlő kötelezettségek a cionista szervezet minden tagja számára.
 3. Az összes frakciók és pártok diszkusszió, propaganda és kritikai szabadsága.
 4. A világszervezet autorizált intézményei határozatainak fegyelmezett megtartása.
 5. Lelkiismeretes kötelezettségeljesítés a cionista alapokkal szemben.
- A proklamáció e szavakkal végződik:
„E nagy és nehéz időkből Palesztina zsidó munkáspártja, úgy érzi, hogy szükség van a jisiv minden konstruktív és kötelességtudó erőinek összefogására.”

BUZIÁS GYÓGYFÜRDŐ (Román Neuheim)

természetes, páratlan szénasavas, radioaktív, sós-vasas forrásvízzel

Biztos gyógyhatás s z i v

és vérkeringési zavaroknál, szervi, elhízásos, érelmeszesedés, vesebaj, vérértékesítés, izomcsúsz, hólyaghurut és kimerüléssel idegesség esetén.

Női betegség

a változószavas zavarok, fertőző betegségek, mérgezőek nyomán nyomán fellépő idegbajok (Tabes etc) eseteiben a legjobb eredménnyel.
Ivókurák, szakszerű orvosi kezelés.

Kitűnő konyha, elsőrendű szállodák,

diétás penziók, mérsékelt árakkal. Uj modern uszoda, napfényes stranddal.
A CFR vonalain 50 százalékos utazási kedvezmény. Állandó katonazene. Pausál kurák az „Európa” utazási irodák útján.

Fürdőidény május 15-től október 1-ig

Prospektust, felyvilágosítás: szívesen küld MÜSCHONG BUZIÁSI GYÓGY-FÜRDŐ R-T. Fürdőigazgatóság Buziás (Banat)

Oanea szenátor óriási botrányt csapott Sassu földművelési miniszterrel a miniszterelnök szobájában

Bucuresti, Bukarest, augusztus 29. Laurentiu Oanea, a naszdómegyei liberális szervezet elnöke tegnap este megjelent a miniszterelnökségen, hogy Tatarescunak panaszt tegyen Sassu földművelésiügyi miniszter ellen a naszdói határőrségi erdők ügyében. Adott pillanatban a beszélgetés, melyben maga Sassu is résztvett, annyira éles szóváltássá fajult,

hogy a miniszterelnökség szalonjaiban tartózkodók is meghallották. Sassu és Oanea szóharcat csak nehezen tudta a miniszter elnök lecsillapítani. A konfliktus okát az képezi, hogy Sassu miniszter nem honorálja a 44 naszdómegyei község határőrségeinek határozatát, mely a határőrségi erdők adminisztrálásából kéri a CAPS eltávolítását.

A Buenos-Aires melletti Campana városát megsemmisítette egy tízmillió liter benzint tartalmazó tartály felrobbanása

London, augusztus 29. Buenos Aires közelében Campanában felrobbant egy tízmillió liter benzint tartalmazó tartály. Az explóziót rövidesen újabbak követték. A robbanások tüzvész okoztak, amelyet több óras oltási munkával sem sikerült megfékezni. A pályaudvar több raktára, néhány lakóház is ég s az állomás épülete már teljesen porrá is égett. Az első jelentések szerint az áldozatok száma 14 halott és 50 kórházba szállított sebesült.

Újabb jelentés szerint a campanai katasztrófa méretei most bontakoznak ki a maguk szörnyű valóságában. A benzintartályok felrobbanása következtében a város majdnem összes házai megsérültek. A lakosság a mezőkre menekült és onnan nézi végig a város teljes pusztulását. A tűzoltók igyekeznek megmenteni a még épségben lévő tartályokat, amelyeknek

felrobbanása esetén kő-kövön nem maradna az egész városban. A szerencsétlenségnek eddig három halottja és igen sok sebesültje van.

Későbbi jelentés szerint a campanai tüzvész, sikerült lokalizálni. A kár meghaladja a 11 millió pezot. A városba ezidőszent vonatok nem juthatnak be, mert a hatalmas hőség több ponton felhajtotta és megolvastotta a síneket.

Az angol lapok buenos-airesi jelenségei szerint a campanai tüzvész újabb példát mutat a tartályok robbanása folytán ismét fellángolt. A hatóságok elrendelték az egész veszélyeztetett lakott terület kiürítését. Késő délutáni jelentés szerint a campanai katasztrófa félelmetes méreteket öltött. Miután a szél megváltoztatta irányát és így újabb 15 benzintartály lángba torult és felrobbant. A tűzoltók

minden előkészítése hiábavalónak bizonyult. Az egész várost pusztulással fenyegeti a tüzvész.

A hírhedt fekete autós banda egyik „urii” tagja a kolozsvári tábla előtt

CLUJ-KOLOZSVÁR, augusztus 29. Néhány évvel ezelőtt egész Erdélyt rettegésben tartotta egy feketeautós rablóbanda, amelynek tagjai feketék lakozott autójukkal, hol itt, hol ott bukkantak fel Erdélyben és rettegésben tartották különösen az országuti autókat. A banda fejét, Somogyi beregöy rendőrkomiszárt sikerült egy nagyobb rablótámadás alkalmával elfogni és az igazságszolgáltatás kezére juttatni, aki azóta Vacarestiben tölti életfogytiglan tartó büntetését. Társai azonban továbbra is operáltak hírhedt fekete autójukon az országban mindenütt.

Egy ideig azonban, mintha felhagytak volna a rablótámadással és mintha a fekete autós elviesztette volna rettegét hírnevét. Két évvel ezelőtt azonban, 1932 szeptember 28-án ismét hallattak magukról. A Torda és Campeni között közlekedő Diszkom autót éjnek idején több álarcos férfi megtámadta és kirabolta. Az ellenkező sofőrre pedig rálöttek, akinek lábába furódott a golyó. A tordai rendőrség hosszas nyomozás után elfogta a tetteseket, Vadász, Turzai és Gáspár személyében. Mindhárom többször büntetett előéletű egyén. Közülök Vadász hat, Turzait 10, Gáspárt pedig 14 évre ítélte a tordai törvényszék. Vadász és Turzai ítélete időközben jogerőssé vált, akik Enyeden töltik büntetésüket. Gáspár azonban a tábla tárgyalás előtt megszökött a fogházból és csak hosszas körözés után sikerült a nyomára akadni. A tábla Ulvianeu tanácsa ma foglalkozott a „fekete autós” banda tagjának büntetésével, aki nem először ül már a vádlottak padján. Kihallgatásakor elmondja, hogy hivatalnok volt, középiskolai végzettsége van. Leépítették és akkor adta magát a rablásra. Amikor az ügyvéd családjára hivatkozik, akik ma is becsületes polgár emberek, a 14 évre elítélt Gáspár, aki már számos rablótámadást követett el, sirni kezd.

— Nem vagyok megrögzött bűnös — mondja Gáspár. A körülmények kényszerítették arra, hogy raboljak. Nem tartom bűnnek, amit teszek, mert ha ez a társadalom nem akar eltartani engem, akkor úgy szerzek ennyivalót, ahogy tudok. Sok rablótámadást követtem már el, de egyszer sem vettem el szegény ember pénzét.

A bíróság tanácskozára vonult vissza, de az ítélet kihirdetését szeptember ötödikére halasztották.

IRÓK ÉS IRÁSOK

Zsidó miniatűrök

(A „Pharos“ zsidó könyvkiadóvállalat első kötete)

Ma már letisztultan, tudománytalan cafrangjaitól megfosztva áll előttünk a fajiság problémája. A német fajvédelem és a hipernacionalista indulatok a fajiságot biológiai és antropológiai tényezőkre próbálják visszavezetni, holott nyilvánvaló — és ezt még egy olyan vad nacionalista, mint Mussolini sem tagadja —, hogy a fajiság — elsősorban érzés, a gondolkodásmód sa játossága, tehát végeredményben kultúra-teremtő energiák összessége. A zsidósághoz tartozó magasabbrendű intellektus tehát csupán szellemiségének és érzésvilágának sajátosságánál fogva különbözik el a nemzsidó intellektustól, de ebben azután lényegesen különbözik, álljon bár ez az intellektus a zsidó népiség, az egyetemes emberiség, a maradi, vagy haladó világ szemlélet szolgálatában.

Ennek a letagadhatatlan ténynek felismerése és egyben napjaink megrázó történelmi eseményeinek konzekvenciája készítette Erdély néhány zsidó íróját arra hogy megteremtse a zsidó szellemiség különálló, a magyarajku zsidóság kultúrigényeit respektáló, a zsidó népiség és a zsidó szellemiség vonalán haladó könyvkiadóvállalat megteremtését.

A „Pharos“ könyvkiadóvállalat első kötete, „Zsidó miniatűrök“ címen a napokban hagyta el a sajtót. Ez a tekintélyes könyv ama modern és jelentős sullyal bíró zsidó írók írásainak gyűjteménye akik a zsidó szellemiség sokrétűségét bizonyítják és bár világnézetileg élesen elkülönülnek egymástól, mégis mintegy szintézisét adják mindama lelki és szellemi tartalmaknak, amelyeket a zsidó történelem, a zsidó múlt és a zsidó jelen zsidó írókban egyáltalán kiakikíthat.

Az író tulajdonképpen az élet érzékeny lemeze, amelyre a legkülönbözőbb tájak, a legkülönbözőbb életformák — a szemlélődés éles lencsén át — rajzolódnak le. A népi és egyéni szenvedésnek különös gazdagsága okozza, hogy a zsidó író a külső világ tényeire és eseményeire sokkal érzékenyebben reagál, mint bármilyen más náciohoz tartozó író. Mélység és magasság, sokkal változatosabb, az árnyalatoknak sokkal nagyobb gazdagságában nyilatkozik meg zsidó irodalom alkotásaiban, tartozzon bár az író a szélsőséges zsidó népiesség, vagy a nemzetközi érzés- és gondolatvilághoz.

A „Zsidó miniatűrök“ kiadásával a „Pharos“ könyvkiadóvállalat eme elmentésségeket óhajtott szintézisbe emelni, megmutatni a zsidó olvasóközönségnek, hogy például a népies Schalom Asch az egyetemes felé zseniálisan lendülő Jakob Wassermannnál mennyiben különbözik és miben egyezik meg vele.

Berdicevszki világa egészen más mint például az Arthur Hollitscheré, Perez zsidósága lényegesen különbözik az Ilya Ehrenburgétól — és mégis mindannyian megegyeznek abban a különleges sajátosságban, amelyet legintenzívebben éppen a zsidóság ellenesége éreznek; az életigenlés, az emberszeretet, a mélyreható, röviden — a bölcséleti és szociális felelősség keresésében, mely túl az élet minden napi felületén, az örökérvényű, felbont hatatlan dolgok keresésére irányul.

A „Zsidó miniatűrök“ minden egyes remeke készült kis írása a zsidó irodalom állandó ismertetőjeleinek belyegét viseli magán s minden egyes intelligens olvasó előtt megfellebbezhetetlen érvénnyel bizonyítja, hogy a zsidó irodalom, a zsidó intellektus és a zsidó érzésvilág — bár minden más irodalomnál erőteljesebben törekszik az általános emberire —, mégis lényegesen más, mint például a francia, az angol, vagy a japán irodalom.

Hyppolite Taine, ez a legnagyobb szerűbb francia esztétikus állapította meg, hogy minden egyes ember millió-jének — értve ezalatt nemcsak a család, hanem a népi és kulturális miliót is —, terméke, amelynek hatása alól még a legnőbb és legmagányosabb szellemek sem vonhatják ki magukat végérvényesen.

Ennek a megállapításnak érvényességéből ered az a tapasztalati felismerés, hogy a legasszimiláltabb és magát a környező nemzsidó társadalom millió-jébe ágyazó író sem vonhatja ki magát annak a történelmi örökségnek hatása alól, amely a zsidót még akkor is zsidóvá teszi, ha mindenáron szabadulni akar zsidóságától.

Senkisé vonja kétségbe, hogy a zsidóságban belül éppúgy nem képzelhető el népi és nemzeti egység, mint más nemzeteknél. A zsidóságban éppúgy vannak reakcionáriusok, mint forradalmárok, éppúgy vannak kapitalisták, mint kispolgárok és proletárok, de — gazdasági és történelmi helyzeténél fogva — a zsidó másképpen reakcionárius, mint a nemzsidó és másképpen forradalmár, vagy haladó, szellemű, mint a nemzsidó forradalmár.

A művész világa — az érzések világa. És az érzés az, amely a faji és népi különállóság egyedüli kritériuma. A zsidó érzés, hatoljon bár a mélybe, vagy vibráljon csillogóan a felületen, alapjaiban különbözik el a nemzsidó népek érzésvilágától. Ennek az érzésvilágnak a különbözősége irritálja leginkább azokat a türelmetlen, kizárólag ösztöneik láncára fűzött elemeket, melyek még a legtokéletesebben európai-zált zsidóban is idegent látnak.

Ennek az „idegenségnek“ a felismerése volt az a döntő tényező, amely ma már nemcsak Németországban, de Kelet-Európa legtöbb országában a gazda népek irodalmától független területre szorítja a zsidó írókat, költőket és művészeket.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma, csütörtökön kettős műsor: I. Ónagysága nem akar gyereket, Operett-száger, Premierfilm, Először Kolozsvárt. Fősz.: Liliane Haüd, Georg Alexander, Otta Wallburg, II. Rome expressz. Fősz.: Conrad Veidt.

AZ OPERA MOZGÓ MŰSORA:

Hétfőtől: Ötön a jazzbandból. Rendkívül mulattató zenés vígjáték. Fősz.: Jenny Jugo és Theo Shall. Jön premier: Szabad a csók. Fősz.: Charles Farrell és Margaret Churchill.

RÁDIÓ MŰSOR

Csütörtök, augusztus 30.

Bukarest. 13: Lemezek. 13.45: Könnyű lemezek. 14.40: Könnyű lemezek. 19.05: Jazz. 20.30: Rádiógyetem. 21: Közvetítés Salzburgból.

Budapest. 6.45: Torna. Lemezek. 10.45: Hírek. Előadás. Lemezek. 13: Déli harangszó. 13.05: Balalajka. 14.30: Rádiózene. kar. 15.40: Háztartási előadás. 17: Elbeszélések gyermekeknek. 18: Sportelőadás asszonyoknak. 18.30: Zenekari hangverseny. 19.45: Előadás. 19.55: Cigányzene. 20.50: Külpolitikai figyelő. 21.10: Filharmónikus hangverseny Salzburgból, vezényel Toscanini. 23.10: Hírek. 23.30: Cigányzene. 24.10: Táncczene. Bécs. 21.15: Filharmónikus hangverseny Salzburgból.

Azok a zsidó írók, akiknek még nem áll módjukban héber, vagy jiddis nyelven megnyilatkozni: külön zsidó könyvkiadóvállalatok létesítésével igyekeznek megteremteni azt a kulturális közönséget, amely a zsidó szellemiségnek és érzésvilágnak szabad, gátlás nélküli, de egyben teljes világnézeti szabadságot biztosító megnyilatkozási lehetőséget akar nyújtani.

A „Pharos“ zsidó könyvkiadóvállalat valóban a legfőrfiasabb erőfeszítésével igyekezett ennek a feladatnak megfelelni, amikor elsősorban Erdély, de részben az egész magyar nyelvterület számára egy, a gazdanép és a környező magyar kisebbség szellemi életéből független fórumot teremtett mindazok számára, akik a zsidó érzés és gondolat hivatott munkásai, vagy pedig a zsidó problémának az egyetemes emberi problémákba és érzésekbe torkoló feltárását, művészi formába öntését vállalják.

Ennek a kulturmunkának támogatásától egyetlen zsidó kultúrembernek sem szabad távolmaradnia. Az, aki a „Zsidó miniatűrök“t kellő figyelemmel és szeretettel fogja elolvasni, első pillantásra észreveszi, hogy a fentvázolt szempontoknak teljes mértékben igyekezett eleget tenni a kiadóvállalat vezetősege.

A „Zsidó miniatűrök“ Schalom Asch, Berdicevszki, Babel, Arthur Hollitscher, Ossyp Dymov, Jefim Sosulja, Ilya Ehrenburg, Perez, Jakob Wassermann, Peter Altenberg egy-egy pompás írásával mutatja meg a modern zsidó szellemiség és érzésvilág egymástól elütő és mégis csodálatos szintézisben egyesülő megnyilatkozásait.

A kötetben helyet foglaló egyes műveket Szabó Imre fordította megejtő művészetrel és egyben ő irt a könyvhöz mélyszántó, ritka hozzáértésről tanuskodó bevezető tanulmányt.

A könyv Erdélyben még soha nem látott finom izléssel és nyomdatechnikai fejlettséggel került ki a sajtó alól.

Mind ezek a kvalitások arra predestinálják a „Zsidó miniatűrök“et, hogy komoly sikere legyen és a közönség érdeklődését teljes mértékben felkeltse a „Pharos“ következő, az elsőnél is sokkal érdekesebb és szenzációsabb tartalmu könyvei iránt.

Salamon László

Berlin. 20.10: Schumann-szonáta hegedűre és zongorára. 21.15: Zenés mese nagy gyermekeknek.

Milánó. 18.10: Szórakoztató zene. 20.30 Hangverseny. 22: Zenés műsor.

Róma. 18: Ének és zenekari hangv. — 20.30: Lemezek. 21.45: Ünnepi hangverseny Ponchielli halálának századik évfordulójára.

Prága. 20.50: Szaszófon. 21.15: Salzburgi közvetítés.

Varsó. 18.15: Népdalok. 18.40: Hegedű. 20.15: Könnyű zene.

Péntek, augusztus 31.

Bukarest. 13: Lemezek. 14.40: Könnyű lemezek. 18.05: Jazz. 20: Rádiógyetem. 20.20: Lemezek. 21: Bizet: Carmen operája lemezekben. Szünetben versek, beszélő-újság.

Budapest. 7.45: Torna. Lemezek. 10.45: Hírek. Felolvasás. Lemezek. 13: Déli harangszó. 13.05: Cigányzene. 14.30: Zenekari hangverseny. 15.40: Háztartási előadás. 17: Diákféltóra. 18: Asszonyok a történelemben. 18.30: Réthi Eszter énekel. 19.10: Előadás. 19.45: Sport. 20: Hír Sári zongorázik. 20.45: Rádió a rádóról. 21: Az Operaház zenekara. 22.15: Hírek. 22.35: Cigányzene. 23.20: Kamarazene. — 24.30: Táncczene.

Bécs. 19.10: Dalok és áriák. 21: A templom egere, Fodor László vígjátéka.

Berlin. 17: Hangverseny. 19.30: Dalok. 21.15: Humperdinck hangverseny.

Milánó. 18.10: Ének. 20.30: Szórakoztató zene. 21.45: Vígjáték előadás.

Róma. 20.30: Lemezek. 21.45: Kamarazene. 23: Könnyű zene.

Prága. 22: Zene. 23.15: Lemezek.

Varsó. 18.30: Szólisták hangversenye. 19.15: Zongora. 21.12: Hangverseny.

HÖLGYEK FIGYELMEBE! A legdivatosabb ruhát, pongyolát és mindenféle alakításokat a legjutányosabban, vállalás nélkül, Kalyin ucca 7. baj földszint (a ref. kórház mögött).

Szerezzen butoraink minőségéről információt vevőinktől!

Ezek címjegyzékét készséggel elküldjük!

Székely & Réti

Butorgyár Rt.-től, Targu-Mures.
Fjókok: Bucuresti—Brasov

APRÓ HIRDETÉSEK

Magyarul különül egy szó 2 lej, angolul gabb betűvel 4 lej. Legkisebb apró hirdetés 20 lej. Állatkerekeknek 20 százalékos kedvezmény. Apróhirdetéseket díjazás nélkül, felvételre csak egy példányt fogadjunk, ha portobélyeg mellékelve van.

Különbérletű butorozott szoba kiadó. Str. Regina Maria 37. sz.

1—2 gimnazista fiu ort. kóser elátást kaphat fürdőszobahasználattal. Pényes, Str. Paris 38.

Fűzők? Melltartók? legelőnyösebben Garmid Szőlőben Str. Neuculea 2, Renner-palota.

Modern függöny, ágyterítők legelőcsöb. ban készülnek Weissmann hímzőszalon Reg. Ferdinand 3.

Vidék fogtechnikus orvostársat keres. Érdeklődni ügyvéd irodában Str. Memorandului 3. Telefon 707.

Keresek megbízható izraelita leányt háztartásom vezetésére. Cím a kiadóban.

Központban uricsaládnál iskolásluk teljes elátást kaphatnak, fürdőszobahasználattal. Str. Abatele Zavora 2/b. Óvár.

Gyógypedagógust keresek helyben vagy vidéken, aki hibás beszédű gyermekeket vállalni teljes elátásra és szakszerű tanításra. Ajánlatot „Gyógypedagógus“ jel igére.

Oradea (Cognalniceanu 8.) tíz éve fenn álló ingatlanforgalmi, tudakozó, inkasszóroda vezetője e-jeig Clujon tartózkodik. Képviseleteket, megbízásokat elfogad. Iparvállalatok társítása, finanszírozása, külvilágok vétele. „Dr.“ jel igére.

Filipéres nyelvkurzusok a románból. Hatos csoportokban. Beszédgyógyítás, fogalmazás, helyesírás. Kezdők, haladók. „Libro“ Str. Memorandului 8.

Keresek 170.000 lejes kölcsönt első betéltáblára. Kamat fejében átengedem az ingatlanomat melynek havi házbérjőve delme cca 3000 lej. Ajánlatok „Belváros közelében“ a kiadóba címzendők.

Mentőorsjegyet már csak 11 napig vásárolhat. Erdélyi főelárúató Economía S. A. Succ. Cluj. Piața Unirii 23.

Kiadó elegáns butorozott szoba két személynek is, erkélyes. Piața Mihai Viteazul 39. Ajtó 3, emelet.

Előnyomtatás a legújabb minták szerint fehérneművarrás, kézi és géphímzés, csipkebevarrás, függöny, ágyterítő összeállítás monirozás legszebben, legelőcsöb. ban FISCH BÖSKE kézimunkaszalonjában Cluj, Str. Baritiu 16.

A v
Pompás
dezésű.

Jo
Franch
Müsor

— Intézk
rendőrkesz
két küldte a
sára való
lakosságát,
kokat, ball
kal, szőnye
kor az ab
világítani.

— Szept
pasa Konsta
A Curentul
Kemá pasa
Konstancáb
miniszter k
temberben k
görög külit
kapcsolatba
Balkán-unió
október 27-
tafa Kemá
gatás tesz
vában is.

— Az Újs
senye, Csüt
Huhulescu C
klubban. H
gésű barito
nak hatalm
énekkultúr
got, Huhul
az Újságir
bőví siker
hangu éne
megismétlé
témik. Huh
vári Opera
tett, teljes
törtök este.

— Gyom
béli vérpa
szorulásnál
nél, felbő
jásnál, hán
mészetes „E
posan kiti
kórházi jel
Ferenc Józ
fekvő beteg
és általáno

— Hézag
kibuszok m
vonalságot
den napi gy
állapitanu
eszköz sem
ben annyir
Bevonja a
sok piacáb
rális életéb
a nehékes
Ebben a vi
tünk el. R
kiterjedt a
csik üzem
Az utak u
de épp az
vul a helyz
sze még es
autóbuszok
gyakran h
mel beszél
kellemes m
pontos me
meg, amely
hatja az in
lakozást, a
a neki leg
ez a hiány
közelebb m
és dr. For
mániái Au
amely az
lási és érk
kat, a me
jes és pon
buszvállal
meg, bizto
igy népsze
lesz.

HIREK

SELECT MOZGO

Megnyitó műsora:

A vágyak ritmusa

Pompás kiállítás, gyönyörű rendezés, rendkívül elegáns film, főszerepekben:

Joan Crawford

Franchot Tone és Clark Gable.
Műsoron kívül a legújabb színes Sully Simphonie.

— Intézkedések a királyfogadásra. A rendőrkészlet a következő kommunikatív küldte a lapokhoz: A király látogatására való tekintettel felkérjük a város lakosságát, hogy szeptember 2-án az ablakokat, balkonokat, terraszokat virágokkal, szőnyegekkel feldíszítsék. Este hét óráig az ablakokat és kirakatokat kell világítani.

— Szeptember 23-án érkezik Kemál pasa Konstancába, Bukarestből jelentik: A Curentul úgy értesül, hogy Mustafa Kemál pasa szeptember 23-án érkezik Konstancába. Tefik Rusdi bej külügy miniszter kíséretében. Ugyancsak szeptemberben Bukarestbe jön Maximos görög külügyminiszter. A Curentul kapcsolatba hozza a látogatásokat a Balkán-unió tanácsának ülésével, mely október 27-én ül össze Ankarában. Mustafa Kemál pasa Románián kívül látogatást tesz Közép-Európában és Moszkvában is.

— Az Újságíróklub csütörtöki hangversenye. Csütörtök este a gyönyörű hangú Huhulescu Constantin énekel az Újságíróklubban, Huhulescu a legnemesebb csergésű baritonhangok egyike, aki hangjának hatalmas terjedelmén kívül finom ének-kultúrájával fogja meg a hallgatót. Huhulescu nemrég mutatkozott be az Újságíróklubban és pedig olyan tomboló siker mellett, hogy a rendkívül hangú énekes fellépésének csütörtöki megismétlése általános közkívánatra történik. Huhulescu, akit különben a kolozvári Operaház tagja sorába szerződtetett, teljesen új műsorra lép fel csütörtök este.

— Gyomer és bézavaroknál, hasüregbeli vérpangásnál, étvágytalanságnál, szorulásnál, felfúvódásnál, gyomorégésnél, felbőgésnél, szédülésnél, homlokfájásnál, hányingernél egy-két pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet alaposan kitisztítja az emésztőutakat. Közközhízi jelentésekben olvassuk, hogy a Ferenc József vizet még a hosszú idő óta fekvő betegek is nagyon szívesen isszák és általánosan dícsérik.

— Hézagpótló kézikönyv készül az autóbusszok menetrendjéről. Ha nem a nagyvonalúságot, a káprázatot, hanem a mindennapi gyakorlati tekintetű, meg kell állapítanunk, hogy egyetlen közlekedési eszköz sem ékelődött be az utóbbi években annyira életünkbe, mint az autóbussz. Bevonja a vidéki tömegeket a nagyvárosok piacába, fejlődő gazdasági és kulturális életébe — időt és pénzt takarít meg, a nehézkes és drága vasutat szemben. Ebben a világrányzatban mi sem maradunk el. Romániában ma már nemcsak kiterjedt autóbussz hálózat van, de a kocsik üzemeltetők, kényelmesebb, tiszták. Az utak ugyan sokhelyt elhanyagoltak, de épp az utóbbi időben e téren is javul a helyzet. Az utazó közönség egy része még csak most kezdi megismerni az autóbusszok közlekedés előnyeit és nagyon gyakran hallani, amint némelyek örömmel beszélnek, hogy „felfedezték”: milyen kellemes autóbusszal utazni. Csak egy pontos megbízható menetrend hiányzik még, amelyből az utas előre megállapíthatja az indulási és érkezési időt, a csatlakozást, a menetdíjat és kiválaszthatja a neki legjobban megfelelő járatot. Most ez a hiány is orvosolást nyer, mert legközelebb megjelenik Dr. Buzea Octavian és dr. Foris Lajos szerkesztésében a Romániai Autóbussz Menetrend (Rom-Bus), amely az összes autóbusszjáratokat, indulási és érkezési idejüket, csatlakozásait, a menetjegyek árát közli. Ez a teljes és pontos menetrend, amely az autóbusszjáratok közreműködésével jelenik meg, biztos tájékoztatást fog nyújtani és így népszerű és pótolhatatlan kézikönyv lesz.

MIGNOT-BOUCHER
illatszerészet
PARIZS
készítménye.

jacky

kölniviz

A hegyvidéken és a tengernél

Kirándulás egy magas hegycsúcsra, vagy pihenés a strand homokján, ezek az új életerőt adó nyári szórakozások, de ezt is csak akkor tudjuk teljes egészében, tökéletesen kiélni, ha olyan kölnivizet használunk, amelynek főnemi, állandó, tartós illata életvidámmá teszi minden lépésünket. Ennek a kölnivíznek megvan az a felbecsülhetetlen előnye is, hogy

a hölgyek vonzóerejét sokszorosan emeli

és ezért minden hölgy önmaga iránti kötelessége, hogy utazásakor és a nyaralás egész ideje alatt mindig tartsa kéznél:

Rosenfeld és Szirmai ritmikus tornaiskolába beiratkozások naponta 11-12, fél 8-11, 9-ig P. Carolina 2. Régi növénydeket próbára ugyanezen időpontban jelentkezőknek sürgősen.

— Rövid hírek mindenünne. Santiago di Chile minisztériumi negyedét a chiloi kormány modernizálni akarja. Brunner bécsi építőművész mérnököt a chiloi kormány kiküldözte a kolumbiai kormánytól a modernizálás tervének elkészítésére. A mérnök a napokban öt hónapi szabadságot kap s elindul a kolumbiai Begetából, ahol eddig dolgozott, Chilebe. — Philadelphiában a mozik becsuktak az egyházi szerveknek a szerelmi és bűnügyi filmek elleni bojkottja miatt. Huszezer alkalmazott kenyér nélkül marad. Más városokban is be akarnak zárni a mozik, ha az egyházak abba nem hagyják a szigorú bojkottot. — Hivatalosan jelentik, hogy György herceg az angol király negyedik fia eljegyzte Marina görög hercegnőt. — Az Appeninokon lefolyt hadgyakorlatokról távozó jugoszláv katonai és légügyi attasék autóbalesetnél megsebesültek. Utóbbi súlyos állapotban kórházba kellett szállítani. — A Gangesz áradásaitól szenvedő Muzaffarpur városát ma reggel erős földrengés rázta meg. A megrémült lakosság az előtött utcákra menekült. Még nem tudni, hogy újabb áldozatok vannak-e. — Liont közelében a javítóintézetben ebédnél 56 fiatalok megrémültek és véresre verte a felügyelő személyzet négy emberét. A javítóintézeti fiatalok ezután elhagyták az intézetet. Csendőrköket, vémöröket rendeltek ki üldözésükre. Hat kivételével sikerült mindannyiukat elfogni s visszakísérni. — Marseille strandján az orkán nagy károkat okozott. Két fürdőzőt a hullámmás a nyílt tengerre sodort. A mentési kísérletek eredménytelenek maradtak. Toulea előtt katonai motorszónák borult fel s utasai közül hárman életüket veszítették.

Gyermekotthon Zomboron 4-14 éves gyermekek részére. Individuális nevelés a legmodernebb pedagógiai és orvosi vezetés. Verszegény, rosszul evő és különösen környezetváltozásra szoruló gyermekeknek ideális tartózkodási hely. Hízókurák, zongora, sport, Román, német társalgás. Állandó orvosi felügyelet. Napi ötszöri bőséges étkezés. Világos, száraz szobák. Egész évben nyitva. Helyben elemi iskola. Mérsékelt árak. Érdeklődni: Dr. Brunner, Zombor, jud. Cuj vagy Dr. Kádár, Cuj, Str. O. Goga 3. II. 5.

— Z. Rozi Baumzweig ószi kalapajudon-ságaival hazaérkezett. Reg. Ferdinand 19. Hoffmann cipőüzlet udvarán.

— Amerika új bridszabályokat tesz közzé. Newyorkból jelentik: A brids világában nagy forradalom készül: a newyorki Whist Club január elsején kiadja a kontraktbrids új szabályait. Régióta folyik már a harc az angol és az amerikai bridskörök között. Eddig a londoni Portland Club volt a világ bridszövegének Mekkája, az amerikaiak azonban függetleníteni akarják magukat az angol bridshegemóniától és miután ez másképpen nem megy, a jövőben új szabályok szerint fognak bridselni. A bridsforradalmat Ely Culberston készíti elő. Az eddigi európai bridszabályok tiltják az úgynevezett „információs bemozdást” és a 4-5 szanzadu-konvenciót, melyek segítségével a játékos közölte partnerével, hogy nagyon erős lap van a kezében. Culbertson ragaszkodik ennek a tilalomnak megszüntetéséhez. Kidolgozott ezenkívül egy új „kijátszási rendszer” is, a kis és nagy lapokat, a sorozatokat, a színhosszságot új módon és félreérthetetlenül tudja jelezni. Az angolok nem mennek bele a szabályok megváltoztatásába és a franciák is melléjük állottak. Az amerikaiak mégis remélik hogy világszerte sok hívet szereznek ennek a játékrendszernek. Culbertson azt szeretné, ha újabb reformjai nemzetközi játékszabályokká válnának.

— A HAGGIBBOR ÉRTESEITI TAG JAIT, hogy a hitközségtől nyert engedély alapján az őszi templomozást ezidén is megtartja. A Haggibbor-ima ház rendezősege felkéri a tavalyi bérloket, valamint a tagokat, hogy igényei ket a folyó évre szeptember hó 2-ig jelentsék be Deutsch Fülöp főtábornál, Piata Unirii 24. (Kalapkirály). A templom a Salom klubban lesz.

— Házasság. Wasserlauf Marcsa és Glück Gyula folyó hó 26-án Careiben házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Titokzatos értekezlet a pénzügyminisztériumban, Bukarestből jelentik: Tegnap a pénzügyminisztériumban értekezlet tartott Slavescu, Inculeț, dr. Costinescu, Xenj és Dorel Dumitrescu bankkormányzó. Az értekezleten tárgyalatról nem lehet semmit sem tudni.

— A lengyel lapok a franciaországi lengyel bányászok kiutasítása ellen. Varasóból jelentik: A lapok követelik, hogy azok a lengyel bányászok, akik még Franciaország területén tartózkodnak, helyükön maradjanak s ne utassítsanak ki Franciaországból. A kiutasítás annál méltánytalanabb lenne, mert hiszen legtöbbjük a háború alatt francia lobogó alatt harcolt.

— Sirközelet. Szeptember hó 2-ikán, vasárnap délelőtt 10 órakor lesz az urisor de josi (alóri) zsidó temetőben néhai Holländer Hersch siremlékének avatási ünnepsége, melyre a család ezúton hívja meg a rokonokat, ismerőseket és jóbarátokat.

— Csehszlovákiában behívják a fiatal munkanélküli tartalékos tiszteket. Prágából jelentik: A csehszlovák hadügyminisztérium a fiatalabb korosztályhoz tartozó munkanélküli tartalékos tiszteket egy évi dótartamra tényleges szolgálattételre hívta be.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Bachinger, a Dollfuss-kormány volt belügyminisztere készítette elő a július 25-iki puccsot

Megbomlott az osztrák Heimwehr egysége is: tegnap a floridsdorfi Heimwehr-osztag fellázadt parancsnokai ellen

Feloszlatták a Landbund elnevezésű agrárszövetsége t, melyről kiderült, hogy szoros kontaktusban volt a nemzeti szocialistákkal. Szabadlábba helyezték a szocialista Schutzbund letartóztatott tagjainak legnagyobb részét. Rintelen teljesen felgyógyult és rövidesen bírái elé áll. Minisztertanácsot tartott az osztrák kormány

Ujabb zsidóellenes intézkedések Németországban

BÉCS, augusztus 29. Az ausztriai helyzet teljes labilitására jellemző újabb nyugtalanító esemény érkezik az osztrák fővárosból. E jelentés szerint, tegnap a floridsdorfi Heimwehr egyik osztaga, parancsnokával elégedetlenséggel, megtagadta az engedelmességet. A lázadók megfélemezésére karhatalmat vettek igénybe. A rendőrök feltűzött szuronnal hatoltak be a Heimwehr székházába, lefegyverezték a lázadókat, akik közül a főbűnösök letartóztatásba kerültek.

A kormány által kiadott kommuniké szerint a floridsdorfi Heimwehr-lázadás a fiatal elemek elégedetlenségének kitörése volt egy új parancsnok kinevezése miatt. Ezek a fiatalok kinevezése miatt. Ezek a fiatalok kinevezése miatt. Ezek a fiatalok kinevezése miatt.

Feloszlatták a Landbundo t

A Heimwehr floridsdorfi osztagának lázadásával egyidejűleg jelentik, hogy az osztrák kormány elrendelte a Landbund elnevezés alatt működő agrárszövetség és összes pártszervezeteinek feloszlását, a nemzeti szocialistákkal fenntartott kapcsolatjai miatt.

A feloszlatairól szóló jelentéssel egy idejűleg a kormány azt hangoztatja, hogy Bachinger volt miniszter ellen rövidesen megindul a bünyádi eljárás és rövidesen kitűzik az ellene megtartandó főtárgyalást.

Bachinger a most feloszlott Landbund elnöke volt, akit azzal vádolnak, hogy tudott a július 25-i puccsról és hogy 1934 májusában a Landbund háromszázezer frankot kapott a müncheni hitlerista központtól. Május elején a Landbund képviselői egymillió frankot kaptak, hogy Dollfuss alkotmánya ellen szavazzanak, amely így nem vált jogerőssé. Bebizonyosodott az is, hogy Devaty képviselő, a szövetség főtitkára nemrégiben Rintelennél, az akkori római osztrák követnél járt, akivel beható tárgyalásokat folytatott a július 25-i puccs sikere érdekében.

A kormány kommunikéje szerint a Landbund és a nemzeti szocialista párt között még februárban harci közösség jött létre. Minden kétséget kizáró módon kiderült az is, hogy Bachinger és egy Pamperl nevű másik landbundista volt az irányítója a gaspoldshofeni nemzeti szocialista lázadásnak. A harci közösséget a Landbund nevében a nemzeti szocialistákkal Lindauer felszásztriai párttitkár kötötte. A harci

közösség vezérévé pedig Bachingert nevezték ki, aki a Dollfuss-kormány egykori belügyminisztere volt.

Eglidejű bécsi jelentés szerint dr. Bernwieser Alajos ügyvéd ellen, akit nemzeti szocialista érzelmeiről ismernek és aki ismételten vállalta a vád alá helyezett nemzeti szocialisták védelmét, a büntető bíróság vizsgálatot indított. A vizsgálat azonban nincsen összefüggésben az ügyvéd politikai magatartásával, mert egy magánfeljelentésnek a következménye, amelyet csalás miatt tettek ellene.

Több óras minisztertanács Bécsben

Tegnap Schuschnigg elnöke alatt többórás minisztertanácsot tartott az osztrák kormány, amelyen a török, osztrák árucseré és kliringegyezményt hagyták jóvá, majd a munkaalkalomteremtés, a mezőgazdaság és a téli segély problémáival foglalkoztak. A minisztertanács új előírásokat állapított meg az esküdték listájába való felvétel ügyében és elhatározta azt is, hogy az államnyomda azon üzletágait, melyek nem rentabilisak és a magániparnak szükségtelen versenyt támasztanak, leépítik.

Megállapította a minisztertanács, hogy a februári baloldali lázadás elítélteit közül most már mindössze ötvenhatan vannak fogságban. Az utóbbi hetekben százával helyezték szabadlábba a szocialista védőrségi foglyokat.

Egyidejűleg elrendelte a minisztertanács a Landbundifjúsági szervezetei helyi csoportjainak, valamint irattáraknak és vagyontuknak feloszlátását, illetőleg lefoglalását.

A minisztertanács határozata értelmében szeptember elsején lesz az osztrák nyerevénykölcson első húzása.

Rintelen teljesen felépült

Bécsi jelentés szerint, Rintelen volt római osztrák követ állapota már annyira javult, hogy néhány napon belül teljesen felépült.

A Neues Wiener Journal közli a Paris Soir jelentését, Rintelennek a júliusi puccsban való részvételéről, amelyben a párizsi lap kiemeli, hogy Rintelen azért vett részt a júliusi összesküvésben, hogy megakadályozza Dollfuss római látogatását és ezzel az olasz-osztrák katonai egyezmény létrejöttét.

Ley dr. pazarul berendezett kastélyt és villát vásárolt magának a munkásfront pénzből

A német munkásfront lapja, a „Der Deutsche“, erőlesen cáfolja azokat a híreszteléseket, hogy a munkásfront vezére, Ley dr. ellen bünyádi eljárás indult volna sikasztás miatt.

A hírek szerint Ley dr. néhány héttel ezelőtt több millió márkáért pazarul berendezett kastélyt és villát vásárolt magának a munkásfront pénzeiből. A lap szerint alaptalan rágalmakról van szó. Ley dr. továbbra is vezére a német munkásfrontnak és azok ellen, akik ilyen híreket terjesztenek róla, a legszigorúbb bünyádi eljárás indult.

Egyidejű berlini jelentés szerint, a nemzeti szocialista párt helyettes vezére, Hess Rudolf központi parancsot adott ki az összes párthatóságok számára, a zsidó kérdéssel kapcsolatban felmerült különböző problémák kezelésére nézve.

A parancs megtiltja a nemzeti szocialista párt tagjainak, hogy zsidó ügyfelek ügyvédi képviseletét vállalják olyan perekben, amelyekben az ellenfél nemzeti szocialista párttag.

Már a cári cimert is eltávolították a bukaresti orosz követség ormáról

A bukaresti katonai muzeumnak ajándékozták az egyik cimert

Bucuresi-Bukarest, augusztus 29. (Az Uj Kelet) A cári orosz követség már kiköltözött a régi, kastélyszerű házból, melyen még tegnapig ott ékeskedett a cári korona. A kétféjű cári cimert tegnap óvatossággal leemelték a cári követség székházáról és ezzel az épület átváltozott egyszerű, hétköznapi házzá, üresen tátongó szobákkal.

A cári követségnek két cimere volt. Az egyiket most átadják a Károly parkban levő katonai muzeumnak. A másikat azonoskivűl a cárok portréit, az ikonokat és a könyvtárat más helyiségekbe fogják átköltöztetni. A Nansen hivatal, amelyet

Poklewski Koziel volt meghatalmazott miniszter és Savinoff konzul fog vezetni, egykor konstantinápolyi nagykövet, szintén más helyiségekbe költözik. A tárgyalások most folynak a Népszövetséggel, Cerbacoff, aki a háború alatt volt cári nagykövet és román nőt vett el feleségül, lemondott arról a jogról, hogy a cári követ ség jogúdjának, a Nansen hivatalnál állást töltsön be.

A cári cimert eltűnt az épületről. Ezzel eltűnt az utolsó emléke is a cári Oroszországnak az egész világon. Helyébe a vörös lobogó szalad majd föl az épület ormára.

Nemzeti szocialista ügyvédek nem állítanak ki ajánló sorokat a zsidók számára semmiféle közhivatalhoz.

Nem szabad elfogadniok olyan pénzeket sem, amelyeket zsidók nemzeti szocialista pártcélokra ajánlanak fel. Nyilvános helyiségekben a nemzeti szocialista párttagok szigorúan kerülni tartoznak minden érintkezést a zsidókkal.

Azok a nemzeti szocialista párttagok, akik zsidó üzletekben vannak alkalmazva, munka közben nem viselhetik a pártjelvényt.

A tilalom megszegőit minden esetben ki kell zárni a nemzeti szocialista pártból. A belügyminisztérium új rendeletet adott ki a köztisztviselők előléptetésekénél szemeltett tartandó irányelvekre vonatkozóan.

További intézkedésig nem léptethető elő egyetlen olyan köztisztviselő sem, aki régebben a szociáldemokrata, vagy a demokrata párt tagja volt.

Ezeknél a tisztviselőknél meg kell várni, hogy bele tudják-e élni magukat teljesen a nemzeti állam szellemébe és addig, míg erre vonatkozóan nem nyújtanak száz százalékos garanciát, nem részesíthetők előléptetésben. Nem léptethetők elő a nem tiszta árja származású köztisztviselők sem.

Négy angol, négy spanyol és két francia ajátvájtót tartóztattak le Berlinben

Berlini jelenés szerint tegnap négy angol, négy spanyol és két francia alattvalót tartóztattak le.

akik Thaelmann kommunista vezér meglátogatásául érkeztek Németországba.

Az idegenek egyuttal tanulmányozni akarták az internálótáborokba zárt németek sorsát is. A letartóztatottakat azzal vádolják, hogy Hitler kancellár ellen propagandát üztek.

Egyidejű jelentés szerint a nürnbergi nemzeti szocialista pártkongresszuson való részvételre eddig 1800 külföldön élő német delegátus jelentett be részvételét.

Ujabb náckpuccs készül Ausztriában?

Bécs, augusztus 29. A Reichspost mai számában azt az értesülést közölte, hogy újabb nemzeti szocialista puccs készül, amelyet ezuttal jugoszláv területen készítenek elő.

A lap szerint a jugoszláv kormány is hajlandó támogatni ezt a megmozdulást.

mivel az akció sikeressége esetén Jugoszláviának átadnák a régóta igényelt karintiai határvidéki területeket.

A hírrel kapcsolatban a londoni Exchange Telegraph bécsi munkatársa telefonbeszélgetést folytatott a Bécsben nyaraló Jęftics jugoszláv külügyminiszterrel.

aki a leghatározottabban megcáfolta azt a hírt, hogy a jugoszláv kormány a sajnálgermaini békeszerződés területi rendelkezéseim túlmenően újabb igényeket támasztana Ausztriával szemben.

A miniszter megcáfolta azt a hírt is, hogy németjugoszláv megegyezés jött volna létre Ausztriában megindítandó forradalmi akció tekintetében.

TURISZTIKA

A HAGGIBBOR TURISTA SZAKOSZTÁLYA szeptember hó 2-án, vasárnap gyalogkirándulást rendez Kolozsvár környékére. Indulás reggel fél 8 órakor a klubtól, Calea Victorie 10. szám. Vendégeket szívesen lát a szakosztály.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Irodalma, Cluj, Strada Baron 1. Ety. 2. Telefon: 8-77.

Cenzurat

16. Töltsd ki a lapot! No. 2247

16. Töltsd ki a lapot! No. 2247

16. Töltsd ki a lapot! No. 2247

16. Töltsd ki a lapot! No. 2247

16. Töltsd ki a lapot! No. 2247

16. Töltsd ki a lapot! No. 2247

16. Töltsd ki a lapot! No. 2247

16. Töltsd ki a lapot! No. 2247

16. Töltsd ki a lapot! No. 2247

16. Töltsd ki a lapot! No. 2247